

biskopstwow při wobkhowanju rozdžela w cyrkwinskih rjadach. Kónčnje docpě so wottudy wužiwanje słowjanskeje řeče při swjatyh wobrjadach; a w tutym léce dopjelnja so džesaty létstotk wot časa, w kotrymž je bamž Jan VIII. k Swjatopolkej, morawskemu wjerčej, takle pisał: „Słowjanske pismo . . . ., w kotrymž so Bohu přislušna česć dawa, z prawom khwalimy a poručamy, zo so w tutej řeči khwalba našeho Knjeza Khrystusa a jeho skutki wopowjeduja. Tež njepräciwja so nikak prawej wěrje a wučbje, zo so Boža mša w tutej słowjanskej řeči spěwa, abo swjate ewangelium abo swjate lekcije noweho a stareho zakonja, derje přeložene a wujasnjene, čitaju a wšitke druhe modleńske hodžiny spěwaju.“ Tuto zwučenje wobtwjerdži po mnohich připadnosćach Benedikt XIV. z japoštołskim listom 25. augusta lěta 1754. Hdyžkuli pak běchu romscy bamžowje wo pomoc prošeni wot wjerchow, kotřiž w ludach z prócowanjom Cyrilla a Methodija křesćanstwu přiwobročenyh knježachu, njejsu ženje dopušćili, zo by so njedostała jich dobroćiwosć w pomhanju, luboznosć we rozwučenju, pokhilnosć we dawanju radow a najwjetša zwólniwosć we wšěch wěcach, hdžežkuli móžachu. Přede wšěm pak nazhonichu Rosćislaw, Swjatopolk, Kocel, swjata Ludmiła a Bogoris znamjenitu přikhilnosć Našich prjedownikow, po wobstejenju a času.

Ani po smjerći Cyrilla a Methodija njeprästa a njepopušći wótcowska starosć romskich bamžow za słowjanske ludy, ale wopokazowaše so stajnje w zakitanju čistoty nabožnistwa a we wobkhowanju zjawneho dobrobyća. Woprawdže pósła Mikławš I. z města Roma k Bolharam měšnikow, zo bychu lud rozwučowali, a biskopow z Populonije a Porta, zo byštaj nowe křesćanske zhromadženstwo zarjadowaloj; tehorunja dawaše wón we časćišich njepräzjednosćach wo cyrkwinym prawje pola Bolharow lubosćiwe wotmołwjenja, w kotrychž samo ći, kiž romskej cyrkwi njejsu přikhilni, najwyššu mudrosć khwala a spóznawaju. A po zrudnym njezbožu wotšćepjenja słuša khwalba Innocencej III., zo je Bolharow z katholskej cyrkwu zjednał, a Hrjehorjej IX., Innocencej IV., Mikławšej IV. a Eugenijej IV., zo su jich w hnadownym zjednanju zdžerželi. Runje tak je wubjernje widžec přikhilnosć Našich prjedownikow k Bosnjanam a Hercegowincam, kiž běchu z jědom wopačnych mēnjenjow natyknjeni, mjenujcy Innocenca III. a Innocenca IV., kotrajž so prócowaštaj błudy z jich wutroby wutorhnyć; Hrjehorja IX., Klementa VI., Pia II., kotřiž w tamnych krajinach rjad cyrkwineje polnomocy trajnje wobtwjerdžowachu. Njemały a nic posledni podžěl svojich starosći su zawěsće Innocenc III., Mikławš IV., Benedikt XI. a Klement V. Serbam přiwobročeli, wot kotrychž škody k zahubjenju wěrywuznaća lesćiwje přihotowane najrozhladnišo wotdžeržowachu. Tež Dalmaćenjo a Liburnjenjo dostachu za wobstajnosć we wěrje a za mjezsobne podpjeranje wot Jana X., Hrjehorja VII., Hrjehorja IX.